

ශී ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව

ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජානයතනය

ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජාායතනය පිහිටුවීම සඳහා සහ ඊට සම්බන්ධ හෝ ආනුෂංගික කාරණා සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස වූ පනත් කෙටුම්පතකි

අගුාමාතාතුමා සහ ජාතික පුතිපත්ති, ආර්ථික කටයුතු, නැවත පදිංචි කිරීම් හා පුනරුත්ථාපන, උතුරු පළාත් සංවර්ධන සහ යෞවන කටයුතු අමාතාතුමා විසින් 2019 ඔක්තෝබර් මස 23 වන දින ඉදිරිපත් කරන ලදී

(ගැසට් පතුයේ පළ කළේ 2019 ඔක්තෝබර් මස 09 වන දින)

මුදුණය කිරීමට පාර්ලිමේන්තුව විසින් නියෝග කරන ලදී

[303 වන පනත් කෙටුම්පත]

ශී ලංකා රජයේ මුදුණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුදුණය කරන ලදී. කොළඹ 5, රජයේ පුකාශන කාර්යාංශයෙන් මිලදී ලබාගත හැකිය.

මිල : රු. 28.00 කැපැල් ගාස්තුව : රු. 15.00

මෙම පනත් කෙටුම්පත www.documents.gov.lk වෙබ් අඩවියෙන් බාගත කළ හැක.

එල්. ඩී.—ඕ. 33/2019

ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජනායතනය පිහිටුවීම සඳහා සහ ඊට සම්බන්ධ හෝ ආනුෂංගික කාරණා සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස වූ පනතකි.

ශී ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ:-

1. මේ පනත 2019 අංක දරන ජාතික නවෝත්පාදන ලුහුඬු නාමය නියෝජාායතනය පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන අතර, (මෙහි සහ 5 මින් මතු "නියමිත දිනය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) ගැසට් වීමේ දිනය. පතුයේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් ජනාධිපතිවරයා විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි යම් දිනයක සිට කිුයාත්මක විය යුතු ය.

I වන කොටස

ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජාායතනය

10 2. (1) (මෙහි මින්මතු "නියෝජාායතනය" යනුවෙන් සඳහන් ජාතික 2. (1) (මෙහි වොටේ වාහෝටාායනයාය යනුවෙන් කුවෝත්පාදන කරනු ලබන) ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජාායතනය යනුවෙන් නියෝජාායතනය නියෝජාායතනය හඳුන්වන නියෝජාායතනයක් පිහිටුවනු ලැබිය යුතු ය.

පිහිටුවීම.

- (2) නියෝජනායතනය, (1) වන උපවගන්තිය මගින් එයට පවරන ලද නාමයෙන් සංස්ථාවක් විය යුතු අතර, එයට අවිච්ඡින්න 15 පැවැත්මක් සහ පොදු මුදුාවක් තිබිය යුතු ය. තව ද, එකී සංස්ථාපිත නාමයෙන් එය විසින් ද එයට එරෙහිව ද නඩු පවරනු ලැබිය හැකි ය.
 - 3. නියෝජාායතනයේ අරමුණු -

20

25

නියෝජාායතනයේ අරමුණු.

- (අ) සමාජයීය නවෝත්පාදන, විදාහ හා තාක්ෂණ නවෝත්පාදන, ආරක්ෂක නවෝත්පාදන, පාරිසරික නවෝත්පාදන සහ සේවා නවෝත්පාදන සම්බන්ධයෙන් සහ ආර්ථිකය කෙරෙහි ඒවායේ ඇති බලපෑම පිළිබඳ වඩා හොඳ අවබෝධයක් ඇති කිරීම පුවර්ධනය කිරීම;
- (ආ) නවෝත්පාදනයට අදාළව ජාතික පුතිපත්ති සකස්කිරීම සඳහා රජය වෙත නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම;

- (ඇ) ජාතික පර්යේෂණය, ආර්ථිකය සහ ජාතික ආර්ථික අභිමතාර්ථ සමඟ සමගාමී වන බව සහ ඊට දායක වන බව සහතික කරගැනීම;
- (ඈ) පුතිඵල වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා නවෝත්පාදකයන් සහ 5 මුලාරම්භකයන් සම්බන්ධීකරණය කිරීම;
 - (ඉ) නවෝත්පාදනයට බාධා වන්නා වූ රාජා සහ පෞද්ගලික අංශයේ යම් බාධක හඳුනාගැනීම;
 - (ඊ) විචිතුවත් ජාතික නවෝත්පාදන පරිසර පද්ධතියක් පිහිටුවීම සඳහා පෞද්ගලික අංශයේ නවෝත්පාදන සඳහා සහාය ලබා දීම සහ පහසුකම් සැලැස්වීම,

විය යුතු ය.

10

15

4. නියෝජාායතනයේ බලතල, කර්තවා සහ කාර්ය වනුයේ- නියෝජාායතනයේ

නියෝජනයතනයේ බලතල, කර්තවන සහ කාර්ය.

- (අ) නියෝජනායතනයේ අරමුණුවල වැදගත් කාරණාවලට අදාළ රාජන සහ පෞද්ගලික ආයතන සමඟ සම්බන්ධීකරණය;
 - (ආ) උත්පාදක ආර්ථිකයකට සහාය ලබාදීම සඳහා ජාතික නවෝත්පාදන වැඩසටහන් ආරම්භ කිරීම සහ ඊට අරමුදල් සැපයීම සඳහා රජයට නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම;
- (ඇ) අමාතා මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරනු ලබන පරිදි වූ 20 ශී ලංකා නවෝත්පාදන සහ වාවසායකත්ව උපායමාර්ගය සමඟ අනුකූලව ජාතික නවෝත්පාදන පරිසර පද්ධතියක් වර්ධනය කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාම;
- (ඇ) පර්යේෂණ හා තාක්ෂණ හුවමාරුව මගින් බිහිවන උසස් තාක්ෂණික වාවසායයන් සඳහා පහසුකම් 25 සැලැස්වීම තුළින් ජාතික නවෝත්පාදන සහ වාවසායකත්ව උපායමාර්ග අරමුණුවලට සහාය ලබාදීම;
 - (ඉ) නවෝත්පාදනය සහ වාවසායකත්වය සම්බන්ධ ආයෝජන පුතිපත්ති සහ උපායමාර්ගවල ඵලදායිතාවය නියාමනය කිරීම සහ ඇගයීම;

- (ඊ) නවෝත්පාදන කටයුතුවල නිමැවුම් වාණිජාකරණය දිරිමත් කිරීම සඳහා නවෝත්පාදනයේ ජාතාන්තර කටයුතු, අදාළ අමාතාහංශ, දෙපාර්තමේන්තු සහ ශී ලංකාවේ වෙනත් නවෝත්පාදන ආයතන සමඟ සහ ජාතාන්තර ආයතන සමඟ සම්බන්ධීකරණය කිරීම සහ සුසංයෝග කිරීම:
- (උ) අමාතා මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරනු ලබන පරිදි වූ ශී ලංකා නවෝත්පාදන සහ වාවසායකත්ව උපායමාර්ගයට යටත්ව, පුතාස්ථිත ආර්ථික තත්ත්වයක් සහතික කිරීම සඳහා ශී ලංකාවේ පුගතිය ගෝලීය නවෝත්පාදන දර්ශක ශේණිගත කිරීම ඔස්සේ ඉහළට ගෙන යාම;

15

- (ඌ) ජාතාන්තර සම්බන්ධතාවය සහ අභිමුඛභාවය සැලකිල්ලට ගෙන පරිසර පද්ධතිය ආවරණය කරමින් ශී ලංකා වාර්ෂික නවෝත්පාදන සහ වෘවසායකත්ව වාර්තා ලබා ගැනීම, විශ්ලේෂණය කිරීම, ඇගයීම සහ පළකිරීම;
- (එ) නියෝජනායතනයේ අරමුණු පුවර්ධනය කිරීමේ ආකල්පයක් ඇතිව යෝගන යයි සලකනු ලැබිය හැකි පරිදි නියෝජනායතනය සඳහා අවශන කරනු ලැබිය හැකි 20 යම් වංචල හෝ නිශ්චල දේපළ මිල දී ගැනීම, නියෝජනායතනය සතු යම් වංචල හෝ නිශ්චල දේපළ දැරීම, බද්දට හෝ කුලියට ලබා ගැනීම හෝ ලබා දීම, උකස් කිරීම, ඔඩපනය කිරීම හෝ විකිණීම හෝ අනනාකාරයකින් බැහැර කිරීම;
- 25 (ඒ) අදාළ වන්නා වූ යම් ලිඛිත නීතියකට යටත්ව, යම් රාජාා බැංකුවක හෝ බැංකුවල ජංගම, ඉතිරි කිරීමේ හෝ වෙනත් තැන්පතු ගිණුම් ආරම්භ කර පවත්වාගෙන යාම සහ එම ගිණුම් වසා දැමීම;
- (ඔ) අදාළ වන්නා වූ යම් ලිඛිත නීතියකට යටත්ව, 30 නියෝජාායතනයේ භාවිතය සඳහා ශී ලංකාව තුළ හෝ ශී ලංකාවෙන් පිටත මූලාශුවලින් ලැබෙන නිශ්චල සහ චංචල තාහග, පුදාන, ණය, පරිතාහග සහ රික්තාවරණ භාරගැනීම සහ ලබා ගැනීම:

එසේ වුව ද, නියෝජනායතනය වෙත ලැබෙන සියලුම විදේශ පුදාන, පරිතනාග හෝ රික්තාවරණ වෙනුවෙන් නියෝජනායතනය විසින් මුදල් අමාතනාංශයේ පූර්ව ලිඛිත අනුමතය ලබා ගත යුතු ය;

- 5 (ඕ) නියෝජාායතනයේ කාර්ය සඳහා වහා අවශා නොවන්නා වූ නියෝජාායතනයේ අරමුදල්, නියෝජාායතනයේ යම් බැංකු ගිණුමක හෝ ගිණුම්වල තැන්පත් කිරීම;
 - (ක) නියෝජනායතනයේ කටයුතු පරිපාලනය කිරීමට අදාළ කාරණා සම්බන්ධයෙන් රීති සෑදීම;
- 10 (ග) අදාළ මුලා රෙගුලාසිවලට අනුකූලව කරනු ලබන යෝගා ගෙවීම් සඳහා නියෝජාායතනයේ කාර්යය සහ කර්තවාය සුමට ලෙස සහ කාර්යක්ෂම ලෙස ඉටුකිරීම සඳහා අවශා වන්නා වූ පර්යේෂණ, දත්ත එක්රැස් කිරීම හෝ වෙනත් යම් කටයුතු, බැහැරින් ලබා ගැනීම, මේ පනතේ කාර්යය සඳහා යම් තැනැත්තකු විසින් සිදුකරන සියලු පර්යේෂණ, එකතු කරන ලද යම් දුවා හෝ දත්තවල හිමිකාරිත්වය නියෝජාායතනය සතු විය යුතු අතර, එම පර්යේෂණ, දුවා හෝ දත්ත ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වගකිව යුතු ය;
- (ව) අමාතා මණ්ඩලයේ අනුමතය ඇතිව, නියෝජාායතනයේ 20 අරමුණු සම්බන්ධයෙන් යම් දේශීය හෝ විදේශීය තැනැත්තන් හෝ ආයතන සමඟ ගිවිසුම්වලට ඇතුළත් වීම;
- (ජ) අමාතාවරයාගේ අනුමතය ඇතිව, නියෝජාායතනයේ අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා පෞද්ගලික අංශය සමඟ බද්ධ වාාපාර සම්බන්ධීකරණය සහ පහසුකම් සැලසීම;සහ
 - (ට) සාමානායෙන්, නියෝජාායතනයේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා අවශා විය හැකි වෙනත් යම් කියා සහ දේ කිරීම.

II වන කොටස

නියෝජාායතනයේ පරිපාලනය සහ කළමනාකරණය

- 5. (1) නියෝජනායතනයේ කටයුතු පරිපාලනය කිරීම සහ නියෝජනායතනයේ කළමනාකරණය කිරීම (මෙහි මින්මතු "සභාව" යනුවෙන් සඳහන් පරිපාලනය.5 කරනු ලබන) පාලන සභාවකට පැවරිය යුතු ය.
 - (2) සභාව විසින්, සභාවේ කටයුතු පරිපාලනය කිරීමේ කාර්ය සඳහා, මේ පනත මගින් නියෝජනායතනය වෙත ලබා දී ඇති, පවරා දී ඇති හෝ නියම කර ඇති බලතල, කර්තවා සහ කාර්ය කිුියාත්මක කිරීම, ඉටුකිරීම සහ කිරීම කළ යුතු ය.
- 10 6. (1) සභාව පහත දැක්වෙන තැනැත්තන්ගෙන් සමන්විත විය සභාවේ යුතු ය:-
 - (අ) පහත දැක්වෙන නිලබලයෙන් පත් වන සාමාජිකයන්ගෙන්,එනම්—
- (i) සභාවේ සභාපතිවරයා විය යුතු ජනාධිපති වේකම්වරයා;
 - (ii) සංවර්ධන උපායමාර්ග විෂයය පවරනු ලැබ ඇති අමාතාවරයාගේ අමාතාහංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයකුට නොඅඩු නිලයක් දරන එම අමාතාවරයා විසින් නම් කරනු ලබන නිලධරයකු;
- 20 (iii) මුදල් විෂයය පවරනු ලැබ ඇති අමාතාවරයාගේ අමාතාහංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයකුට නොඅඩු නිලයක් දරන එම අමාතාවරයා විසින් නම් කරනු ලබන නිලධරයකු;
- (iv) ජාතික කුම සම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධාෘක්ෂ-25 ජනරාල්වරයාගේ හෝ අධාෘක්ෂවරයකුට නොඅඩු නිලයක් දරන ඔහුගේ නාමිකයකු;
 - (v) 2003 අංක 36 දරන බුද්ධිමය දේපළ පනතේ 2 වන වගන්තිය යටතේ පත් කරනු ලබන ශ්‍රී ලංකා ජාතික බුද්ධිමය දේපළ කාර්යාලයේ අධාක්ෂ ජනරාල්වරයා;

- (vi) විදහාව විෂයය පවරනු ලැබ ඇති අමාත‍‍යාවරයාගේ අමාත‍‍යාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයකුට නොඅඩු නිලයක් දරන එම අමාත්‍යාවරයා විසින් නම් කරනු ලබන නිලධරයකු;
- 5 (vii) තාක්ෂණය සහ පර්යේෂණ විෂයය පවරනු ලැබ ඇති අමාතාවරයාගේ අමාතාාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයකුට නොඅඩු නිලයක් දරන එම අමාතාවරයා විසින් නම් කරනු ලබන නිලධරයකු;
 - (viii) ජාතාන්තර වෙළෙඳාම විෂයය පවරනු ලැබ ඇති අමාතාවරයාගේ අමාතාහාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයකුට නොඅඩු නිලයක් දරන එම අමාතාවරයා විසින් නම් කරනු ලබන නිලධරයකු;

10

25

- (ix) ශී ලංකා නැනෝ තාක්ෂණ ආයතනයේ සභාපතිවරයා හෝ ඔහුගේ නාමිකයකු;
- 15 (ආ) (i) (මෙහි මින් මතු "පත් කළ සාමාජිකයන්" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලබන, නවෝත්පාදනය, සමාජයීය නවෝත්පාදනය, වාවසායකත්වය, වාාපාර, වානිජමය සමපේක්ෂණ පුාග්ධනය, අධාාපනය හෝ වුලා සම්බන්ධයෙන් විශිෂ්ටත්වය ළඟා කරගෙන ඇති එක් තැනැත්තකුගෙන්; සහ
 - (ii) රාජා හා පෞද්ගලික යන අංශ දෙකෙන්ම, ජනාධිපතිවරයා විසින් පත් කරනු ලබන නවෝත්පාදනය, වෳවසායකත්වය, සමාජයීය නවෝත්පාදනය, වෳාපාර, වෘතිජමය සමජේක්ෂණ පුාග්ධනය, නීතිය, අධෳාපනය හෝ මුලෳ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් විශිෂ්ටත්වය ළඟා කරගෙන ඇති තැනැත්තන් හයදෙනෙකුට නොවැඩි සංඛාාවකගෙන්.
- 30 (2) (1) වන උපවගන්තියේ දක්වා ඇති විෂයයන් අමාතාාංශ එකකට හෝ ඊට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවකට අයත් වන අවස්ථාවක, අමාත්‍යාවරයා විසින් නම් කරනු ලබන අතිරේක ලේකම්වරයකුගේ

නිලයට නොඅඩු නිලයක් දරනු ලබන එකී එක් එක් අමාතහාංශයේ යම් නිලධරයකු සභාවේ සාමාජිකයකු විය යුතු ය.

7. යම් තැනැත්තකු -

15

සභාවේ සාමාජිකයකු

- (අ) ශීු ලංකාවේ පුරවැසියකු නොවන්නේ නම් හෝ ශීු ලංකාවේ වීම සඳහා නුසුදුසුකම්. පුරවැසියකුව සිටීම නතර වේ නම්;
 - (ආ) පාර්ලිමේන්තු මන්තීුවරයකු, පළාත් සභා මන්තීුවරයකු හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක සභිකයකු වේ නම් හෝ වුවහොත්;
- (ඇ) සභාවේ සාමාජිකයකු වශයෙන් ස්වකීය කර්තවා ඉටුකරනු ලැබීමේ දී බලපෑමක් ඇති විය හැකි මුලාමය 10 හෝ වෙනත් යම් සබඳතාවක් ඇත්නම්;
 - (ඈ) ශීු ලංකාවේ හෝ වෙනත් යම් රටක බලපවත්නා යම් නීතියක් යටතේ සිහිවිකල් තැනැත්තකු බවට තීරණය කරනු ලැබ තිබේ නම් හෝ පුකාශයට පත් කරනු ලැබ තිබේ නම්;
 - (ඉ) නිදහස් නොකළ වස්තුභංගත්වයට පත් තැනැත්තකු වේ නම්; හෝ
- (ඊ) ශීු ලංකාවේ හෝ වෙනත් යම් රටක අධිකරණයක් විසින් පනවනු ලැබූ බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමක් විඳිමින් 20 සිටී නම් හෝ විඳ ඇත්නම්,

එම තැනැත්තා සභාවේ සාමාජිකයකු වශයෙන් පත් කරනු ලැබීමට හෝ සාමාජිකයකු වශයෙන් කටයුතු කරගෙන යාමට නුසුදුස්සකු විය යුතු ය.

8. සභාවේ සෑම පත් කළ සාමාජිකයකු ම මිය යාම, ඉල්ලා පත් කළ 25 අස්වීම හෝ ඉවත් කිරීම නිසා කලින් ධුරය හිස් කරනු ලැබුවහොත් ^{සාමාජිකයන්ගේ} මිස, වසර තුනක කාලසීමාවක් සඳහා ධුර දැරිය යුතු අතර, ධුරයෙන් ධුර කාලය. ඉවත් කරනු ලබන්නේ නම් මිස අනුගාමී හෝ අනුගාමී නොවන තවත් එක් කාලසීමාවකට නොවැඩි කාලසීමාවක් සඳහා නැවත පත් කරනු ලැබීමට සුදුසුකම් ලැබිය යුතු ය.

9. (1) සභාවේ පත් කළ යම් සාමාජිකයකු තත්කාර්ය සඳහා පත් කළ ජනාධිපතිවරයා අමතා යවනු ලබන ලිපියක් මගින් ඕනෑම ^{සාමාජිකයන්} අවස්ථාවක ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්විය හැකි අතර, ජනාධිපතිවරයා ඉවත් කිරීම, ඉවත් කිරීම, විසින් ලිඛිතව එම ඉල්ලා අස්වීම පිළිගනු ලබන දින සිට එම ආදිය. 5 ඉල්ලා අස්වීම බලාත්මක විය යුතු ය.

- (2) ජනාධිපතිවරයා විසින් ඒ සඳහා හේතු දක්වා යම් පත් කළ සාමාජිකයකු ධූරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබිය හැකි ය. ධූරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබ ඇති යම් පත් කළ සාමාජිකයකු සභාවේ සාමාජිකයකු වශයෙන් නැවත පත් කිරීමට හෝ වෙනත් යම් තත්ත්වයකින් සභාවේ 10 සේවය කිරීමට සුදුසුකම් නොලැබිය යුතු ය.
- (3) යම් පත්කළ සාමාජිකයකුගේ මියයාම, ඉල්ලා අස්වීම හෝ ඉවත් කිරීම හේතුවෙන් ධූරය හිස් වන අවස්ථාවක, 6 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (ආ) ඡේදයට යටත්ව, ජනාධිපතිවරයා විසින්, එම පුරප්පාඩුව පිරවීම සඳහා වෙනත් යම් තැනැත්තකු පත් කරනු 15 ලැබිය යුතු අතර, එම තැනැත්තා, තමා අනුපාප්ත වනුයේ යම් සාමාජිකයකුගේ ධුරයක් සඳහා ද, එම සාමාජිකයාගේ ඉකුත් නොවී ඉතිරිව ඇති ධුර කාලය සඳහා ධුර දරනු ලැබිය යුතු ය.
- (4) අසනීපවීම හෝ වෙනත් යම් හේතුවක් නිසා හෝ මාස තුනකට නොඅඩු කාලසීමාවක් ශීු ලංකාවෙන් බැහැරව සිටීම නිසා 20 ස්වකීය ධුරයේ කාර්ය ඉටුකිරීමට සභාවේ යම් පත් කළ සාමාජිකයකු තාවකාලිකව අපොහොසත් වන අවස්ථාවක, ජනාධිපතිවරයා විසින්, 6 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (ආ) ඡේදයේ විධිවිධාන සැලකිල්ලට ගනිමින් එම සාමාජිකයා නොමැති කාලය තුළ දී ඔහු වෙනුවට කටයුතු කිරීමට වෙනත් යම් තැනැත්තකු පත් කරනු ලැබිය 25 යුතු ය.
- (5) සභාවේ යම් පත් කළ සාමාජිකයකු විසින්, නොපැමිණීම සඳහා සභාපතිවරයාගේ පූර්ව අවසරය ලබා නොගෙන සභාවේ අනුගාමී රැස්වීම් තුනකට පැමිණීමට අපොහොසත් වන අවස්ථාවක, තුන්වන රැස්වීම අවසානයේ දී එම සාමාජිකයා ස්වකීය ධූරය හිස් 30 කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, ජනාධිපතිවරයා විසින්, (3) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන සලසා ඇති ආකාරයෙන්, එම පුරප්පාඩුව පිරවීම සඳහා වෙනත් යම් තැනැත්තකු පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

- 10. (1) 14 වන වගන්තිය යටතේ පත් කරනු ලබන සභාවේ නියෝජාායතනයේ පුදාන නවෝත්පාදන නිලධරයා විසින් සභාවේ රැස්වීම්. සියලු රැස්වීම් කැඳවනු ලැබිය යුතු ය.
- (2) සභාවේ සාමාජිකයන් පෞද්ගලිකව හෝ ඉලෙක්ටොනික 5 මාධා මගින් හෝ සභාවේ රැස්වීම්වලට සහභාගී විය හැකි ය.
 - මේ උපවගන්තියේ කාර්ය සඳහා "ඉලෙක්ටොනික මාධාා" යන්නෙන්, විඩීයෝ සම්මන්තුණ හෝ වෙබ් සම්මන්තුණ අදහස් වේ.
- (3) සභාවේ පුරප්පාඩුවක් පැවතීමේ හෝ සභාවේ සාමාජිකයකු පත්කිරීමේ යම් දෝෂයක් පැවතීමේ හේතුවෙන් ම පමණක් සභාවේ 10 කිසිදු කියාවක් හෝ කියාපටිපාටියක් අවලංගු නොවිය යුතු ය.
 - (4) සභාපතිවරයා විසින් හෝ සභාපතිවරයා නොපැමිණි අවස්ථාවල දී, පැමිණ සිටින සාමාජිකයන් විසින් තෝරා පත් කර ගනු ලබන යම් සාමාජිකයකු සභාවේ රැස්වීමක මුලසුන දරනු ලැබිය යුතු ය.
- (5) සභාවේ යම් රැස්වීමක ගණපුරණය, සාමාජිකයන් පස්දෙනෙකු විය යුතු ය. ඡන්දය සමාන වන අවස්ථාවක දී, සභාවේ සභාපතිවරයාට සිය ඡන්දයට අමතරව තීරක ඡන්දයක් තිබිය යුතු ය.
- 11. (1) සභාවේ කර්තවා කාර්යක්ෂම ලෙස ඉටුකිරීම සඳහා, සභාව විසින් 20 සභාව විසින් අවශා යයි සලකනු ලැබිය හැකි ඕනෑම අවස්ථාවක, ^{රැස්වීම් සඳහා} සභාවේ යම් රැස්වීමක දී කටයුතු කරනු ලබන යම් විෂයයක් ^{පුවීනයන්ට} සම්බන්ධයෙන් විශිෂ්ටත්වයක් ඇති පුවීණයන්ගේ අදහස් එම විෂයය හැකි බව. කාරණය සම්බන්ධයෙන් ලබා ගැනීම සඳහා ඔවුන්ට එම රැස්වීමට ආරාධනා කළ හැකි ය. එසේ වුව ද, එම අදහස් පිළිගැනීමේ හෝ 25 පුතික්ෂේප කිරීමේ පරම අභිමතය සභාව සතු වන්නේ ය.

- (2) පුචීනයන් වෙත සභාව විසින් තීරණය කරනු ලැබිය හැකි යම් පාරිශුමික, ගෙවනු ලැබිය යුතු අතර, ඔවුන්ට ඡන්දය දීමේ කිසිදු අයිතියක් නොතිබිය යුතු ය.
- 12. මුදල් විෂයය පවරනු ලැබ ඇති අමාතාවරයා විමසා, සභාවේ 30 ජනාධිපතිවරයා විසින් තීරණය කරනු ලැබිය හැකි පාරිශුමික, රැස්වීම්වලට සහභාගීවීම සභාවේ සාමාජිකයන් වෙත ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

වෙනුවෙන් වූ පාරිශුමික.

13. (1) නියෝජනායතනයේ මුදුාව -

තියෝජාායතනයේ මුදුාව.

- (අ) සභාව විසින් තීරණය කරනු ලැබිය යුතු අතර, සභාව විසින් තීරණය කරනු ලැබිය හැකි ආකාරයකට වෙනස් කරනු ලැබිය හැකි ය;
- 5 (ආ) සභාව විසින්, කලින් කල, තීරණය කරනු ලැබිය හැකි පරිදි වූ යම් තැනැත්තකුගේ භාරයේ තැබිය යුතු ය; සහ
 - (ඇ) සභාවේ අවසරය ඇතිව මිස සහ සභාවේ සාමාජිකයන් දෙදෙනෙකු ඉදිරිපිට දී එසේ පැමිණ සිටි බවට සලකුණක් වශයෙන් එම සාමාජිකයන් දෙදෙනා විසින් එකී සාධන පතුයට හෝ ලේඛනයට අත්සන් තබනු ලබන අවස්ථාවක දී හැර, යම් සාධන පතුයකට හෝ ලේඛනයකට නියෝජාායතනයේ මුදාව නොතැබිය යුතු ය.
 - (2) සභාව විසින්, නියෝජාායතනයේ මුදාව තබන ලද සාධන පතු සහ ලේඛන පිළිබඳව ලේඛනයක් පවත්වාගෙන යා යුතු ය.

15 III වන කොටස

නියෝජාායතනයේ පුධාන නවෝත්පාදන නිලධරයා සහ කාර්ය මණ්ඩලය

14. (1) ජනාධිපතිවරයා විසින් සභාව විමසා, සභාව විසින් නියෝජාායතනයේ නිශ්චය කරනු ලබන යම් නියම සහ කොන්දේසිවලට යටත්ව, ^{පුධාන} 20 නියෝජනායතනයේ පුධාන නවෝත්පාදන නිලධරයා වශයෙන්, _{නිලධරයා}. සනාථ කරන ලද කළමනාකරණ පළපුරුද්ද සමඟ පිළිගත් විශ්වවිදහාලයකින් විදහාව හෝ තාක්ෂණය සහ නවෝත්පාදනයට අදාළ පශ්චාත් උපාධියක් හිමි තැනැත්තකු පත්කරනු ලැබිය යුතු ය. සභාවේ යම් රැස්වීමකට සහභාගී වීමට ඔහුට හැකි නමුත්, එවැනි 25 යම් රැස්වීමක දී ඡන්දය පුකාශ කිරීමට හිමිකම් නොලැබිය යුතු ය.

- (2) පුධාන නවෝත්පාදන නිලධරයා සභාවේ සාමානා විධානයට යටත් විය යුතු අතර, නියෝජාායතනයේ පරිපාලනය සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු ය.
- (3) මුදල් විෂයය පවරන ලද අමාතාවරයාගේ එකඟත්වය ඇතිව, 30 ජනාධිපතිවරයා විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි ආකාරයේ යම්

පාරිශුමිකයක් පුධාන නවෝත්පාදන නිලධරයා හට ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

- (4) ජනාධිපතිවරයා විසින් සභාවේ නිර්දේශය මත සහ ඒ සඳහා හේතු දක්වා, මේ වගන්තිය යටතේ පත්කරන ලද පුධාන 5 නවෝත්පාදන නිලධරයා ධූරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබිය හැකි ය.
 - 15. (1) නියෝජාායතනයේ කර්තවාය කාර්යක්ෂමව ඉටුකිරීම නියෝජාායතනයේ සඳහා අවශා යයි නියෝජාායතනය විසින් සලකනු ලබන යම් ^{කාර්ය} ^{මණ්ඩලය} නිලධරයන් සහ සේවානියුක්තයන් සංඛාාවක් නියෝජාායතනය පත්කිරීම. විසින් පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

- 10 (2) නියෝජාායතනය විසින් (1) වන උපවගන්තිය යටතේ පත්කරන ලද නිලධරයන් සහ සේවානියුක්තයන් සම්බන්ධයෙන්-
 - (අ) එම නිලධරයන් සහ සේවානියුක්තයන් සම්බන්ධයෙන් විනය පාලනය කියාත්මක කිරීම ඉවත් කිරීම හෝ ඔවුන් ඉවත් කිරීම;
- 15 (ආ) එම නිලධරයන් සහ සේවානියුක්තයන්ගේ සේවා නියම සහ කොන්දේසි තීරණය කිරීම;
 - (ඇ) සභාව විසින්, මුදල් විෂයය පවරා ඇති අමාතාවරයා විමසා, නිලධරයන් සහ සේවානියුක්තයන්ට ගෙවිය යුතු පාරිශුමිකවල අනුපුමාණ නිශ්චය කිරීම; සහ
- 20 (ඈ) එම නිලධරයන්ගේ සහ සේවානියුක්තයන්ගේ සුභසාධන කටයුතු සඳහා සේවක සුභසාධන සහ සමාජ ආරක්ෂණ යෝජනා කුමයක් පිහිටුවීම සහ එම යෝජනා කුමවලට දායක වීම,

නියෝජාහයතනය විසින් කළ හැකි ය.

16. (1) සභාවේ ඉල්ලීම මත, රාජා සේවයේ යම් නිලධරයකු, නියෝජාායතනයේ එම නිලධරයාගේ සහ රාජා සේවා කොමිෂන් සභාවේ කැමැත්ත ^{කාර්ය මණ්ඩලයට} ඇතිව, සභාව විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි යම් කාලසීමාවක් රජයේ නිලධරයන් සඳහා නියෝජාායතනයේ කාර්ය මණ්ඩලයට තාවකාලිකව පත්කිරීම හෝ, එවැනිම කැමැත්ත ඇතිව එකී කාර්ය මණ්ඩලයට ස්ථීරව

30 පත්කිරීම හෝ කරනු ලැබිය හැකි ය.

- (2) රාජා සේවයේ යම් නිලධරයකු, නියෝජාායතනයේ කාර්ය මණ්ඩලයට තාවකාලිකව පත්කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක දී, 1991 අංක 37 දරන ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනතේ 14 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන, අවශා වෙනස් කිරීම් 5 සහිතව, එකී නිලධරයාට හා ඔහු සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.
- (3) රාජා සේවයේ යම් නිලධරයකු, නියෝජාායතනයේ කාර්ය මණ්ඩලයට ස්ථීරව පත් කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක දී, 1991 අංක 37 දරන ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනතේ 14 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන, අවශා වෙනස් කිරීම් 10 සහිතව, එකී නිලධරයාට හා ඔහු සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.
- 17. (1) සභාවේ ඉල්ලීම මත, 1978 අංක 16 දරන විශ්වවිදාහල නියෝජනායතනයේ පනත යටතේ පිහිටුවන ලද යම් උසස් අධාාපන ආයතනයක යම් ^{කාර්ය} නිලධරයකු හෝ වෙනත් සේවා නියුක්තයකු, එම නිලධරයාගේ උසස් අධාාපන හෝ සේවා නියුක්තයාගේ සහ එම උසස් අධාාපන ආයතනයේ _{ආයතනවල} 15 පුධාන විධායක නිලධරයාගේ කැමැත්ත ඇතිව, නියෝජාායතනයේ ^{නිලධරයන් පත්} කාර්ය මණ්ඩලයට තාවකාලිකව පත් කරනු ලැබිය හැකි ය. එකී ^{කිරීම.} පත්කිරීම සභාව විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි කාලසීමාවක් සඳහා විය යුතු අතර, එවැනිම කැමැත්ත ඇතිව සභාව සහ එකී පුධාන විධායක නිලධරයා විසින් එකඟ විය හැකි, විශුාම වැටුප් 20 හෝ අර්ථසාධක අරමුදල් අයිතිවාසිකම්වලට අදාළ නියම හා කොන්දේසි ඇතුළු නියම හා කොන්දේසි මත ස්ථීරව පත් කිරීම කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ නියෝජනායතනයේ කාර්ය මණ්ඩලයට යම් තැනැත්තකු තාවකාලිකව පත් කරනු ලැබූ 25 අවස්ථාවක දී, එම තැනැත්තා කාර්ය මණ්ඩලයේ වෙනත් යම් සාමාජිකයකු යටත් වන විනය පාලනයටම යටත් විය යුතු ය.

IV වන කොටස

මුදල්

18. (1) නියෝජාායතනයට එහිම අරමුදලක් තිබිය යුතු ය.

නියෝජාභයතනයේ අරමුදල.

(2) එම අරමුදලට පහත සඳහන් දෑ බැර කරනු ලැබිය යුතු ය:-

- (අ) නියෝජාායතනයේ පරිහරණය සඳහා පාර්ලිමේන්තුව විසින්, කලින් කල, සම්මත කරනු ලබන සියලු මුදල් පුමාණයන්;
- (ආ) නියෝජනායතනය විසින් ස්වකීය බලතල, කාර්ය හා 5 කර්තවාය කියාත්මක කිරීමේ දී, කිරීමේ දී හා ඉටු කිරීමේ දී සහ නියෝජාායතනයේ පරමාර්ථ පුවර්ධනය කිරීම සඳහා 4(ඔ) වගන්තියේ අතුරු විධානයේ විධිවිධානවලට යටත්ව ශීූ ලංකාව තුළ හෝ ඉන් පිටත කවර හෝ පුභවයකින් තාහාග, පුදාන, ණය, පරිතාහාග සහ 10 රික්ථවරණ වශයෙන් නියෝජනායතනයට ලැබෙන සියලු මුදල් පුමාණයන්; සහ
 - (ඇ) මේ පනත යටතේ ගාස්තු, රාජා භාග හෝ අයකිරීම් වශයෙන් නියෝජාායතනයට ලැබෙන සියලු මුදල් පුමාණයන්.
- (3) මේ පනත යටතේ නියෝජාායතනයේ බලතල, කාර්ය සහ කර්තවා කියාත්මක කිරීමේ දී, කිරීමේ දී හා ඉටු කිරීමේ දී නියෝජාායතනය දරන ලද සියලු වියදම් පියවීමට අවශා සියලු මුදල් පුමාණයන් නියෝජාායතනයේ අරමුදලින් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.
- 20 19. (1) නියෝජාායතනයේ මුදල් වර්ෂය ලික් වර්ෂය විය නියෝජාායතනයේ යුතු ය.

මුදල් වර්ෂය සහ ගිණුම් විගණනය.

- (2) නියෝජාායතනය විසින් නියෝජාායතනයේ ආදායම හා වියදම, වත්කම් හා බැරකම් හා අනෙකුත් සියලු ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් නිසි ගිණුම් තබා ගැනීමට කටයුතු සැලැස්විය 25 යුතු ය.
 - (3) රාජා සංස්ථාවල ගිණුම් විගණනය සම්බන්ධයෙන් වූ ආණ්ඩුකුම වාවස්ථාවේ 154 වන වාවස්ථාවේ විධිවිධාන නියෝජාායතනයේ ගිණුම් විගණනය සම්බන්ධයෙන් ද අදාළ කරගනු ලැබිය යුතු ය.

V වන කොටස

සාමානා

20. (1) නියෝජනායතනය විසින්, එක් එක් මුදල් වර්ෂය අවසන් වාර්ෂික වී මාස හයක කාලයක් ඇතුළත නියෝජාායතනය විසින් කරගෙන ^{වාර්තා}. 5 යන ලද කිුියාකාරකම් පිළිබඳ වාර්ෂික වාර්තාවක් සභාපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

- එම වාර්තාවට පහත දැක්වෙන ලේඛන අමුණා තිබිය යුතු ය:-
 - (අ) විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව සහිතව වර්ෂය සඳහා නියෝජාායතනයේ විගණනය කරන ලද ගිණුම්;
- 10 (ආ) එකී වාර්තාව සහ ගිණුම්වලට අදාළ වර්ෂයෙන් ඉක්බිතිව ම එළඹෙන වර්ෂය සඳහා යෝජිත කිුිියාකාරකම් සම්බන්ධ වාර්තාවක්; සහ
- (ඇ) නවෝත්පාදනය සහ වාවසායකත්වය සම්බන්ධ ආයෝජන, පුතිපත්ති සහ කුමෝපායයන්ගේ ඵලදායිතාවය 15 පිළිබඳ වාර්තාවක්.
 - (2) ජනාධිපතිවරයා විසින්, වාර්ෂික වාර්තාව ලද දින සිට මාස තුනක කාලයක් තුළ දී, (1) වන උපවගන්තියේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති ලේඛන ද සමඟ එකී වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවේ සලකා බැලීම සඳහා සභාගත කළ යුතු ය.
- 21. සභාවේ සාමාජිකයන් සහ නියෝජනායතනයේ නිලධරයන් රහසාකාවය හා සේවානියුක්තයන් විසින් ස්වකීය කාර්යයන්ට පුවිශ්ට වීමට ^{පිළිබඳ} පෙර නියෝජනායතනයේ කාර්ය හා සම්බන්ධ සියලු කාරණා ^{පුකාශය}. සම්බන්ධයෙන් තමා දැඩි රහසාාතාවක් පිළිපදින බවට පොරොන්දු වෙමින් පුකාශයක් අත්සන් කළ යුතු අතර, ඔහු විසින් සිය කර්තවා 25 ඉටු කිරීමේ දී තමාගේ දැනුමට යටත් විය හැකි යම් කාරණයක්-

- (අ) අධිකරණයක් විසින් හෙළිදරව් කරන ලෙස නියම කරනු ලැබූ විට; හෝ
- (ආ) මේ පනතේ යම් විධිවිධානයක් සමඟ අනුකූල වීම සඳහා,

හැර, හෙළිදරව් නොකරන බවට ඒ පුකාශය මගින් පොරොන්දු විය 30 යුතු ය.

22. ජනාධිපතිවරයා විසින්, මේ පනත යටතේ වන බලතල, ජනාධිපතිවරයා කර්තවා හෝ කාර්ය කිුයාත්මක කිරීම, ඉටු කිරීම හෝ කිරීම ^{විසින් කර}නු සම්බන්ධ යම් සාමානා හෝ විශේෂ විධාන, කලින් කල, සභාව ^{ලබන විධාන.} වෙත නිකුත් කරනු ලැබිය හැකි අතර, එම විධානවලට අනුකූලව 5 කටයුතු කිරීම සභාවේ කාර්යය විය යුතු ය.

23. නියෝජාායතනයේ සියලු නිලධරයන් හා සේවානියුක්තයන් නියෝජාායතනයේ දණ්ඩ නීති සංගුහයේ අර්ථානුකූලව හා එහි කාර්ය සඳහා රජයේ නිලධරයන් සහ නිලධරයන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

රජයේ සේවකයන් ලෙස සැලකිය යුතු බව.

24. නියෝජාායතනය, අල්ලස් පනතේ අර්ථානුකූලව හා එහි නියෝජාායතනය 10 කාර්ය සඳහා උපලේඛනගත ආයතනයක් ලෙස සලකනු ලැබිය $^{ extstyle c=d(\hat{a})$ නගත යුතු අතර, එම පනතේ විධිවිධාන ඒ අනුව අදාළ විය යුතු ය.

ආයතනයක් ලෙස සලකනු ලැබීය යුතු බව.

- 25. (1) මේ පනතේ විධිවිධානවලට යටත්ව සභාව විසින්, 15 රීකි. වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් සහ සාමානායෙන් නියෝජාායතනයේ 15 කටයුතු පරිපාලනය සඳහා රීති සාදනු ලැබිය හැකි ය.
 - (2) මේ වගන්තිය යටතේ සාදනු ලබන සෑම රීතියක් ම ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.
- 26. (1) ජනාධිපතිවරයා විසින්, මෙම පනත මගින් නියම කරනු නියෝග. ලැබිය යුතු බවට නියමිත හෝ නියෝග සාදනු ලැබිය යුතු බවට 20 මේ පනත මගින් බලය දී ඇති හෝ නියම කරනු ලැබ ඇති සියලු කාරණා සම්බන්ධයෙන් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.
- (2) ජනාධිපතිවරයා විසින් මේ වගන්තිය යටතේ සාදනු ලබන සෑම නියෝගයක් ම ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ සෑම නියෝගයක් ම එසේ පළකරන ලබන දිනයේ හෝ ඒ 25 නියෝගයේ නිශ්චිතව දක්වනු ලැබිය හැකි යම් පසු දිනයක සිට හෝ කිුිිියාත්මක විය යුතු ය.
 - (3) ජනාධිපතිවරයා විසින් මේ වගන්තිය යටතේ සාදනු ලබන සෑම නියෝගයක් ම, එය ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලැබීමෙන් තෙමසක් ඇතුළත අනුමතය සඳහා පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත්

25

කළ යුතු ය. එසේ අනුමත කරනු තොලැබූ යම් නියෝගයක්, එම අනනුමතයේ දින සිට, එහෙත් ඒ යටතේ කලින් කරන ලද කිසිවකට අගතියක් නොමැතිව පරිච්ඡින්න වූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

- 5 (4) යම් නියෝගයක් පරිච්ඡින්න කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලබන දිනය පිළිබඳ නිවේදනය ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.
 - 27. පද සම්බන්ධයෙන් අනාහර්ථයක් අවශා වුවහොත් මිස, අර්ථ මේ පනතේ - නිරූපණය.
- "නවෝත්පාදනය" යන්නට, සමාජ නවෝත්පාදන, විදහා හා 10 තාක්ෂණ නවෝත්පාදන, ආරක්ෂණ නවෝත්පාදන, පරිසර නවෝත්පාදන සහ සේවා නවෝත්පාදන යන ක්ෂේතුයන්හි -
 - (අ) නව තාක්ෂණික ආකෘතියක්, උපයෝගීතා ආකෘතියක් හෝ කාර්මික සැකසුමක්;
- (ආ) නව නිෂ්පාදනයක්, නව කි්යාවලියක්, නව සේවයක් හෝ නව අදහසක්;
 - (ඇ) නව නිෂ්පාදනයක, සේවයක හෝ කාර්මික කුමයක, වාාපාරයක හෝ සමාජයක වැඩිදියුණු කළ භාවිතයක්;
 - (ඈ) පැළෑටි, සත්ත්වයන් සහ පරිසරය ඇතුළු ස්වාභාවික සම්පත් භාවිතය තුළින් මිනිසුන් විසින් ලබාගත් දේශීය හෝ පාරම්පරික දැනුම; සහ
 - (ඉ) 2003 අංක 36 දරන බුද්ධිමය දේපළ පනතේ විධිවිධානවලට යටත්ව පුවර්ධනය සහ ආරක්ෂා කිරීම හෝ බුද්ධිමය දේපළ අයිතිවාසිකම් සඳහා සුදුසු බවට සලකනු ලැබිය හැකි පේටන්ට් ලබාගත නොහැකි වෙනත් නිර්මාණ හෝ වැඩිදියුණු කිරීම්,

ඇතුළත් වන අතර "නවෝත්පාදකයා" යන්න ඒ අනුව තේරුම් ගත යුතු ය.

- "අමාතෳවරයා" යන්නෙන්, ආණ්ඩුකුම වෳවස්ථාවේ 43 වන හෝ 44 වන වාවස්ථාව යටතේ ජාතික නවෝත්පාදන නියෝජාායතනය පවරනු ලැබූ අමාතාවරයා අදහස් වේ;
- 5 "ජාතික නවෝත්පාදන පරිසර පද්ධතිය" යන්නෙන්, නවෝත්පාදනය සඳහා අවශා වන එක්ව පවතින සහ ඒකකයක් වශයෙන් කිුියාත්මක වන රටේ පවතින සංවිධාන, ආයතන සහ මිනිසුන් ඇතුළු සහභාගීවන්නන්ගේ බහුවිධ ස්වභාවය සහ සම්පත් 10 අදහස් වේ;
 - "සමාජයීය නවෝත්පාදන පර්යේෂණාගාරය" යන්නෙන්, පුරවැසි කේන්දීය නියැලුම් රට පුරා කියාත්මක කිරීමට පෙර ඒවා කඩිනම් වන බව සහ සාකලා වන බව සහතික කර ගැනීමට පුරවැසි කේන්දීය නියැලුම් හරහා සමාජ පුශ්නවලට සංවර්ධන විසඳුම් මූලරූපී කිරීම සහ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ඉදිරි දැක්මක් සහ නවෝත්පාදන මෙවලම් භාවිත කරන ස්ථානයක් අදහස් වේ;
- "තාක්ෂණය" යන්නෙන්, ති්රසර සංවර්ධනය සඳහා වන 20 අභිමතාර්ථ, භාණ්ඩ සහ සේවා සපුරාලීම සඳහා දැනුම යොදා ගැනීම අදහස් වේ;

25

30

- "සාම්පුදායික දැනුම" යන්නෙන්, ඉඩම්, ස්වභාවික සම්පත් සහ පරිසරයේ සාකලාවාදී සාම්පුදායික විදාාත්මක භාවිතය සම්බන්ධයෙන් පරපුරෙන් පරපුරට වැඩිදියුණු කළ ඥානය අදහස් වේ;
- "පිළිගත් විශ්වවිදහාලය" යන්නෙන්, 1978 අංක 16 දරන විශ්විවිදාහල පනතේ විධිවිධාන හෝ වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ හෝ පිහිටුවනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලබන විශ්වවිදාහලයක් අදහස් වේ.

28. මේ පනතේ සිංහල සහ දෙමළ භාෂා පාඨ අතර යම් ^{අන}නුකුලතාවක් අනනුකූලතාවක් ඇතිවුවහොත්, එවිට, සිංහල භාෂා පාඨය ඇති වූ විට බලපැවැත්විය යුතු ය.

සිංහල භාෂා පාඨය බලපැවැත්විය යුතු බව.

